

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er en genfremsættelse af et tilsvarende forslag, fremsat den 13. januar 1978, se Folketings-tidende 1977-78, forhandlingerne sp. 6620 samt tillæg A. sp. 3159.

Af udvalgsbehandlingen i folketingets socialudvalg fremgik det, at det mindst ville medføre 9.000 flere arbejdspladser. Udvalgsbehandlingen blev i øvrigt stillet i bero, idet Børnekommissionens og ligestillingsrådets barsehvilforslag forventedes at ville foreligge, inden samlingen sluttede.

Efter at dets indhold er blevet kendt, er der foretaget undersøgelser blandt kvindelige porcelænsarbejdere ved Bing og Grøndahls fabrikker i København. Ved disse viste det sig, at de kvindelige industriarbejdere foretog en prioritering af de forskellige elementer af en barsehvilordning, der svarer til DKP's forslag, og som er en anden end den, Børnekommissionen og Ligestillingsrådet foretager. Endvidere er der den væsentlige forskel på de to forslag, at DKP går ind for en 100 pct. dækning af indtægtstab, mens dette ikke er tilfældet med barsehvilbetænkningens forslag. Denne dækning for indtægtstab finder DKP er afgørende, hvis den overvejende del af lønarbejderne skal have mulighed for at benytte sig af ordningen. DKP forudsætter dog, at der må være et loft over ydelsen svarende til gennemsnitsindkomsten for en mandlig faglært arbejder.

Om forslaget i øvrigt:

Forslagsstillerne mener, at der principielt bør skelnes mellem den fødende kvindes situation under graviditeten samt hendes behov for restitution efter fødslen og barnets behov for at opnå nær kontakt med forældrene umiddelbart efter hjemkomsten og i en periode derefter.

De mener dog, at biologiske mødres ret til at kunne amme deres børn og den ro, der som følge heraf må sikres både mor og barn, kun opnås ved at sikre den biologiske mor retten til at være sammen med sit barn i 26 ugers perioden. Forslagsstillerne mener som følge heraf, at en evt. ligestilling

af de biologiske forældres ret til at passe barnet i hjemmet først kan komme på tale ved en evt. udvidelse af 26 ugers reglen. Forslagsstillerne mener endvidere, at forslaget kan medføre et behov for mere kvindelig arbejdskraft og derfor vil have en gavnlig indflydelse på beskæftigelsessituationen for kvinder. De udgifter, forslaget måtte medføre, må således ses i relation til besparelser til arbejdsløshedsdagpenge.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Til A, punkt 1-3

Forslagsstillerne mener, at perioden før fødslen bør adskilles fra perioden efter fødslen, fordi kvinders situation under graviditet er afhængig af, hvor de er placeret på arbejdsmarkedet. Ved de gældende regler vil den kvinde, der har det mest belastende fysiske eller stressende arbejde, være den, der oftest må benytte sig af barsehvilen før fødslen, hvorved hun mister tid til at kunne restituere sig efter fødslen og må vende tilbage til det hårdere arbejde før den kvinde, der har mindre belastende arbejde. Det samme forhold gør sig gældende under hele graviditeten, hvorfor forslagsstillerne mener, at kvindens ret til fravær under graviditeten bør sikres. I tilfælde, hvor kvinden foder efter det berammede tidspunkt, må de almindelige dagpengeregler således træde i kraft for at dække den overskydende periode, jfr. A, punkt 5. De samme forhold gør sig gældende for kvinder under uddannelse.

Til A, punkt 4 og 5

Ved at sondre mellem perioden før og efter fødslen sikres hårdt arbejdende kvinder samme ret til restitution som andre efter fødslen, mens derimod for tidligt fødende kvinder ikke får den fulde fordel af 8 ugers reglen før fødslen. Til gengæld sikres de ifølge forslagens punkt B 1 at være sammen med deres børn i alle 26 uger, selv om barnet evt. den første måneds tid må have ophold i kuvo-se uden for hjemmet.